

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

GOSPODARSTVO.

Samopomoč proti pomanjkanju krme.

(Konec.)

3. Nakup sena.

Če se dobi seno — seveda dobro seno — po primerno ugodni ceni, potem se v letih pomanjkanja na vsak način priporoča, da ga kupujemo in da se na ta način kolikor mogoče varujemo pred prisilnim prodajanjem živine. Le žal, da ga je v letih pomanjkanja težko dobiti, da je silno drago in da so podpore iz javnih sredstev navadno prenizke in zato dosti premalo izdatne. Letos so gospodarji mnogo sena — ki se ima kupiti z državno podporo — naročili potom županstva in bi bilo zato nujno želeči, da ga tudi dobé po ugodni ceni in v primerno dobri kakovosti. Omeniti pa je, da bi ga morali gospodarji ob letošnjem splošnem pomanjkanju krme tudi toliko naročiti, da se pokaže pomanjkanje res v pravi luči. Ali znani so mi slučaji, da so dobri posestniki naročili po 15 meter-skih centov, torej še toliko ne, kolikor ga rabi ena krava čez zimo. Tako se ne spričuje pomanjkanje!

4. Nakup močnih krmil.

V takih letih, ko si moramo pomagati s slamo in z manj vrednimi krmili, je na vsak način potreba, da vzamemo za pomoč tudi močna krmila, kakor n. pr. lanene tropine, sezamove tropine, otrobe itd. Taka krmila napravijo slamo okusnejšo in bolj tečno. Potrebna močna krmila naj se skupno naroče, v celih vagonih, da so ceneja in da vožnja manj stane.

Takisto važno je, da jemljemo za pomoč sol in klajno apno in bi bilo nujno želeči, da se tudi sol v takih slučajih ceneje dobi kakor navadno.

5. Izkoriščanje jesenske pašne in zelene krme.

Letos je treba jesensko pašo do zadnjega izkoristiti in do čistega porabiti. Zelišča na paši, ki jih živina pušča, a so sicer zdrava, naj se poškrope s slano vodo, da jih živina pobere. Z dolgo jesensko pašo po travnikih, pašnikih in gozdih se da mnogo krme prihraniti za zimo.

Tu je omeniti tudi naprave pušljev za zeleno krmo. Razno grmovje in listnato drevje daje čisto dobro krmo, ako se veje porežejo in polože živini. Tako n. pr. dajejo jesen, hrast, bukev, javor itd. dobro in porabno krmo.

6. Skrb za zgodnjo pomladno krmo.

V letih pomanjkanja je posebno važno, da skrbimo za zgodnjo zeleno krmo v prvi spomladi. Priporoča se zaradi tega, da sadne vrtove dobro pognojimo, zlasti z gnojnico. Dobro pognojena trava nam daje najprvo zeleno krmo. Ravno tako se priporoča pa tudi setev zimske rži za zeleno krmo. Zimska rž daje na njivah najzgodnejšo zeleno krmo in bogato košnjo.

7. Prodaja živine.

Z vsako prisilno prodajo živine trpi gospodarstvo, kajti živine nimamo samo zaradi tega pri gospodarstvu, da nam spravlja krmo v denar, ampak redimo jo tudi zaradi tega, da nam pomaga pri gospodarstvu s svojim gnojem in delom. Res je to, da ima biti v današnjih razmerah gnoj postranski pridelek ali navsezadnje je gnoj vendarle vir novih pridelkov, novih dohodkov in je za vsako gospodarstvo neobhodno potreben.

Če ni živine, pa tudi gnoja ni. V umetnih gnojilih imamo sicer jako važna pomožna gnojila, ali s samim umetnim gnojem se pri nas ne da gospodariti. Vse to je imeti v čisljih, kadar se odločujemo za prodajo živine. Pomisliti je tudi, da živina ne zraste čez noč, da je njena prireja počasna, kakor tudi to, da živina nima sedaj nobene prave cene in da ji bo cena na spomlad močno poskočila. Zato naj se pa proda le to, kar se mora, kar ni mogoče rediti čez zimo. Proda naj se v tem slučaju slabšo in manj vredno živino. Najlažje se odda mlada jalova goved, najtežje dobro plemeno goved.

8. Pomanjkanje gnoja.

Naravni nasledek pomanjkanja krme je pomanjkanje gnoja in z ozirom na manjšo vrednost raznih krmil, ki se morajo v takih letih pokladati, tudi slabša vrednost gnoja. Gnoj je pa glavni pogoj za vzdrževanje zemljine rodovitosti. Zato pa letošnje pomanjkanje krme ne pomeni samo velike izgube v živinoreji, ampak tudi v poljedelstvu. Vsa naša skrb se mora letos obračati na to, da ravnamo kar najskrbneje z gnojem in da porabimo za gnoj vse, kar se da dobiti. Skrbeti je za nastil in za to, da se pridelanega gnoja in gnojnice nič ne pogubi.

9. Nakup umetnih gnojil.

Da se čimpreje poravna škoda, ki jo je napravila suša po naših travnikih in deteljščih, je nujna potreba, da se travniki dobro gnoje. Le s tem bomo dosegli, da se bo ruša zgostila, košnje pa zopet izboljšale. Zato se pa nujno priporoča poraba umetnih gnojil, ki so izkušeno dobra za jesensko gnojenje travnikov.

Vse to je tista samopomoč, ki nam je letos neobhodno potrebna, ako hočemo obvarovati našo živinorejo prevelike izgube in lažje prestatati udarec, ki ga je zadela letošnja suša našemu kmetijstvu.

—r—

Poučno potovanje učencev kmetijske šole na Grmu.

(Konec.)

V jutro, dne 30. julija smo si ogledali uzorno vinsko klet kmetijskega društva, ki je zgrajena nad zemljo in ki ima prostora za 1000 hl vina. V ti kleti se vzdavajo ravno sedaj cementni sodi, ki bodo merili 600 hl. Izletniki so si ogledali zanimivo delo, videli so pa tudi razne druge kletarske priprave, med katerimi je omeniti zlasti aparat za filtriranje in parotvorec za

izparivanje vinske posode. Delo s temi stroji se je učencem praktično demonstriralo, za kar gre vsa hvala načelniku društva Uršiču in kletarju Premru-tu, ki je bil pred leti tudi učenec šole na Grmu. Pot iz Vipave proti Ajdovščini nas je peljala skozi Vrhpolje na dom deželnega poslanca Lavrenčiča, ki nam je razkazal svoje skrbno obdelane vinograde ležeče proti Logu. Zanimali so nas poleg novih vinogradov še stari po uši neuničeni vinogradi, na katerih se je lahko vsak prepričal, kaj velja dobra roka. Tudi tukaj so se pri novih nasadih bolj obnesle na suho cepljene trte kakor na zeleno cepljene, dasi se zeleno nizko cepljenje, kakor smo videli na nekaterih novih nasadih, prav dobro sponaša.

Popoldne nas je vlak pripeljal v solčno Gorico, kjer so nas najprijaznejše sprejeli ravnatelj A. Štrekelj, adjunkt Podgornik, živinorejski nadzornik Klavžar in nekdanji učenec Klančič iz Podgore. V družbi teh veščakov smo si ogledali najprej najzanimivejše dela mesta, potem smo pa odšli v deželno trtnico, kjer je vloženih 450 tisoč stratificiranih cepljenk, ki vse krasno vspevajo. Slučajno smo videli tudi škropljenje s pomočjo škropilnega stroja natovorjenega na konja. Škropilo je hkrati iz štirih cevi menda na širokost štirih metrov. Kaj pa da so nas zanimale tudi zgradbe, ki spadajo h deželni trtnici, namreč prostorna delavnica, kjer giblje spomladi vse polno ženskih rok, in velika silnica, v katero se lahko vloži zabojev za 250 tisoč trt. Prav tako lepa kakor trtnica je pa tudi velika drevesnica, v kateri se izgaja vsakovrstno sadno drevje, zlasti hruške, marelice in breskve. Ko smo si ogledali še novo zgrajene svinjake, ki spadajo k deželni blaznici, odšli smo v kmetijsko šolo, kjer so nas zanimali posebno lepo obdelani vinogradi in novo upeljana rjava švicka goved. Živali so se nakupile kot breje telice poprek po 700 K. Lepe krave se odlikujejo posebno s svojo mlečnostjo. Ko smo si ogledali še vinske kleti, rejo kuncev in perotnine, nas je vodstvo pogostilo s izvanredno prijaznostjo in radostjo. Med petjem in godbo so hitro potekle ure našega bivanja na sesterni šoli, ki je storila vse, kar je bilo v njeni moči da je postregla gostom.

V petek 31. julija smo se odpeljali preko Tržiča v Villa-Vicentina in od tukaj v Monaštir pri Ogleju. Po poti so nas zanimali lepi nasadi murmovega drevja in trt, ki se prostirajo po lepi furlanski ravnini in menjavajo s trtnimi nasadi, med katerimi se obdelujejo ozke njive. Zanimale so nas pa tudi dragocene namakalne naprave, ki dovajajo potrebno vodo iz Soče na furlansko polje in travnike. V Villa-Vicentina nas je pričakoval ravnatelj Gemrig z vozovi, s katerimi smo se odpeljali v Monaštir na veleposestvo barona Ritterja, znano po svojih izglednih nasadih in po svojih ugodnih gospodarskih uspehih. Ravnatelj Gemrig nam je razkazal najprej vinograde, ki se odlikujejo po svoji izredni rodovitosti. Trte, ki so že sedaj precej visoko izgojene, se imajo zanaprej pa še višje vzgajati, da se ovaruje grozdje jesenske gnjilobe, ki v tem kraju rada napada grozdje. Iz vinogradov smo šli v goveji hlev, kjer je vzbujala mnogo pozornosti lepa molzna goved svetlosive tirolske krvi, ki je doma v dolini (Lika) Lech-a na Zgornjem Tirolskem (Lechthal) in v dolini Adiže v Vinčgau. Res lepe živali in z velikimi vimeni! Krave se krmijo in molzejo po dvakrat na dan. V svinjaki, ki so precej priprosti, smo našli prašiče angleškega mešanega z nemškim nižavskim plemenom. Živali so bile v zadnjem koncu bolj šibkega života. Mlekarna je moderno urejena s stroji za pasteriziranje in hlajenje. Med stroji smo videli veliko parno mlatilnico, ki je bila v delu, 5 kosilnih strojev za seno, sejalne stroje, stroj za trošnje umetnih gnojil, dalje pluge za globoko oranje, uprežno lopato za poravnanje zemlje i. dr. Od tukaj smo šli na vrt, kjer smo ogledali nasade pritličnega drevja, zlasti breskev, potem čebelnik in zelenjadni vrt. V čebelniku nam je ravnatelj Gemrig razložil njega praktično uredbo in pokazal tudi praktični način pisanja čebel. Na vrtu je demonstriral presajanje rastlin s pomočjo svedra, ki ga je on izboljšal. Zelo prostorna je žitnica z obsežnimi kupi letošnje pšenice. In ta red in snaga povsod, kamor si pogledal! Zelo prostorne so tudi vinske kleti, v katere se lahko spravi do 4000 hl letnega pridelka. Največ se pridelava navadnega belega vina, veliko pa tudi sortnega buteljskega vina. V predkleti se je izletnikom postreglo s finim predjužnikom, pri katerem so se pokušala razna vina, med katerimi sta ugajala posebno traminec in karmanet.

Iz Monaštira smo se odpeljali na pristavo Beligna, kjer smo videli krasne vinograde in veliko trtnico, v katero je vloženih čez 700.000 trt. Zanimivo je, da se cepljenke namakajo s podlhalno vodo, ki se na mestu dobiva s pomočjo železnih cevi, ki se priprosto zabijejo v zemljo. Zanimivi so tudi ameriški matičnjaki, po katerih rastejo trte prosto po tleh brez vsake kolitve.

Koliko dela in stroškov za kolje se stem prihrani, žal pa, da to ni povsod mogoče. Nazaj gredo smo si ogledali goveji hlev z mlado živino, potem pa poljedelske in zelenjadne kulture. Videli smo široke njive sladkorne pese in turšice, pa tudi kumar in zelja, ki izvrstno raste po teh peščenih tleh. Bile so ga že sedaj same glave težke po 5, 6 kil. Za zelje se zemlja globoko obdeluje, zelje samo pa osipava, da ga tako lahko ne napadajo razni škodljivci.

Iz Ogleja so se izletniki vračali nazaj po morju čez Gračevo in Trst, kjer so si ogledali še sadni in zelenjadni trg, ki je nudil izletnikom tudi mnogo poučnega, ne le glede različnega sadja in različne zelenjave, ki se spravlja na tržaški trg, ampak tudi glede kakovosti pridelkov in glede cen.

Izlet sta vodila gg. ravnatelj Rohrmann in pristav Zdolšek. V Vipavski dolini se je pridružil izletnikom tudi vinarski komisar g. Gombač, ki je imel nekaj uradnega opravila v Vipavi.

Politični pregled.

Avstrijski cesar, kojega zdravje je sedaj popolnoma dobro, peljal se je 8. t. m. v Budimpešto, kjer je zaprisegel pravoslavnega metropolita v Banjaluki, Popoviča. Dne 10. pa je prisostvoval sv. maši zadušnici po umrli cesarici Elizabeti povodom 10 letnice nje smrti v cerkvi sv. Elizabete. Po sv. opravi peljal se je na dvor. Na potu pozdravljalo ga je mnogobrojno ljudstvo navdušeno. Danes pa odpotuje cesar k vojaškim vajam v Veszprim, na zahodno Ogrsko.

Poljedelski minister dr. Ebenhoch, kateri je podal demisijo, ostane; kajti cesar ni sprejel demisije, kakor se je pričakovalo, temveč se zelo laskavo izrazil o njegovem ministrskem poslovanju. Nemškim nacijonalcem se je toraj izjavila nakana, posaditi svojega moža na ministrski stol, kar nas mora veseliti, kajti od sedanjega ministra pričakovati smemo za kmetski stan še obilo koristnih naredb.

V spomin desetletnice, kar je bila umorjena rajna cesarica Elizabeta, vršile so se dne 10. t. m. po vseh deželnih glavnih mestih široke Avstrije, sv. maše zadušnice.

Francozka je prišla vsled zadnjih dogodkov v Maroku v veliko zagato. Države gotovo priznajo sultana Mulej Hafida maroškim sultanom, kateri bo naredil mir v deželi. Pod vladarstvom Abd el Azisa, ki je bil igrača v francoskih rokah, so Francozi kaj lahko prodirali v notranjost dežele ter porušili Kasablanko. Ko nastanejo v deželi navadne redne razmere, zgubijo Francozi moč in oblast v Maroku, in kakor kaže, jim bo tudi tu v kratkem odklenkalo.

Bosna postaja zlasti vsled zadnjih dogodkov v Turčiji čedalje bolj nemirna, vsled tega pokličejo, kakor pišejo razni listi, rezerviste zadnjih dveh let pod orožje. Osobito se boje nemirov v Hercegovini in Krivošiji. Ceste in pota stražijo rižanske, šibeniške in kotorske čete. Za vsak slučaj pripravljeno je vojaštvo. Po vajah tretjeletniki niso šli na dopust, in tudi častniki, istega, ko so ga že imeli, nastopiti niso mogli. Avstrijsko vojno brodovje križari pred Kotorom. Hudo pa nasprotuje italijansko časopisje temu, da bi Avstrija anektirala Bosno in Hercegovino. Skoraj gotovo dobi okupacijsko ozemlje ustavo.

V **Perziji** vladajo žalostne razmere. Posledica temu je revolucija. Nasilno napadel je šah s kozaki večino poslancev v državni zbornici, druge pa zaprl, a brez uspeha. Revolucionarji so pa porabili ugodno priliko in uprizorili malo da ne po celi Perziji veliko nezadovoljnost. Glavno shajališče pristašev ustave je v Tebrisu. Šah sam pa je v vojaškem taboru blizu Teherana nekak ujetnik lastnih vojakov ter je v vednem strahu, da ga ubijejo. Ruski polkovnik Liakov, katerega je šah imenoval generalom, je sedaj pravi vladar v Perziji. On vlada, zapira,

obeša in zaplenjuje zemljišča. Šah moral bi sedaj imeti mnogo denarja, ako bi hotel kaj doseči, a ravno tega mu manjka. Upor se je razširil po celi južni Perziji. Revolucionarji, kateri so se utaborili v Tebrisu, dali so šahu rok petih dni, da se uda ter mu izročili naslednje zahteve: Ministrstvo se sestavi iz samih revolucionarjev, iz Teherana se preženo vsi nasprotniki rovolucionarjev, popolno pomiloščenje, vsi guvernerji (nekaki namestniki vladarja) morajo biti pristaši revolucionarjev.

LISTEK.

Zgradba nove župne cerkve v Prečni.

XIII.

Z naklado na direktne davke bi se najlaže dobil denar. Pa ta način, dasi potreben, je malo priljubljen, posebno pri cerkvenih zgradbah, zato ga občine kaj rade odklanjajo, pa tudi zadolžene posestnike dostikrat prehudo zadene, premožnih župljanov, ki nimajo zemljišča, pa sploh ne. Cerkev pa vsakdo potrebuje, je tudi pravično, da vsakdo po močeh prispeva. — Z gospodarji sem se o tem posvetoval večkrat posebno pa pri izpraševanju za vel. spoved v adventu l. 1905. Za naklado se ni nobeden ogreval, pač pa so dobri možje se izrekli za prostovoljen večji prispevek, ki bi ga vplačali v dveh ali treh letih. Treba je bilo iti po vsej župniji v vsako hišo, lepo poprositi, da slednjič vemo pri čem da smo, kateri bodo kaj dali, pa koliko in kedar? Da je imela ta prošnja tudi na zunaj več veljave sem prosil g. župana pa ključarje župne in podružne, pa svetovalce in odbornike, da so šli z menoj. Kadar je bilo pa treba kako bolj trdo srce omečiti, tedaj so pa tudi pristopili sosedje, vaški možje, tu pa tam nas je bilo cel trop. — Zanimivo je pa bilo poslušati, kako znajo taki možje govoriti: eden pove nekaj resnih besed, drugi zbije kaj laskavo kako šalo, tretji je naredil kar en kos pridige, četrti je prišel do srca za prijetno pohvalo. Očitno pripoznam, da so ti možje meni zljajšali prav zelo to kočljivo zadevo, novi cerkvi pa napravili veliko uslugo, ker so imeli s svojo zgovornostjo mnogo vspeha osobito še g. župan. Začeli smo pa z vasjo Dol. Straža. 12. febr. 1906 sem tam maševal, po sv. opravilu se snidemo z možmi in hajd na kolekturo. Pri prvi številki začnemo, potem pa kar od hiše do hiše. Dobro smo jo pogodili. — Prvi gospodar obljubi 200 K, drugi tudi, potem pa po razmerah in po premoženju 100, 40, 60, 50, 150, 20, 30 itd. Cel dan imamo posla, še v mraku hodimo po hišah, pa še nam jih je nekaj ostalo. Ko je že tema, napravimo bilanco pa imamo prvi dan obljubljenega denarja do 4000 K. Čast!

Tako osrčeni smo prepotovali celo župnijo v desetih dneh. Tu je šlo gladko, tam trje, malokje zaman. Naprosili smo obljubljenega denarja okoli: 33.000 K. Izmed 530 hiš v fari jih samo 30 ni podpisalo prispevka, nekateri radi uboštva, drugi pa iz skoposti ali iz nasprotovanja, rekši: za cerkev pa ne dam nič. Bog mu bodi vsejedno dober, saj tak revček res ne premisli, kaj reče. Pa tudi izmed tih so že nekateri pozneje prispevali pa tudi delali za cerkev, drugi bodo pa še v prihodnje, kakor tisti evangelijski sin, kteremu je oče rekel: pojdi delat v vinograd, pa je svojeglavno odgovoril: ne grem; pozneje se je pa skesal in je šel v vinograd na delo. — V dolžnost si štejem tu navesti vsaj večje dobrotnike, ki so že ali dali, ali deloma dali drugo pa še obljubili: Hranilnica in posojilnica v Kandiji 2500 K; preč. g. duh. svetnik Mihael Saje do 2300 K; nad tisoč: farovška družina brez duhovnikov; Ljubi Terezija; Murgelj Jožef, D. v.; Kosova hiša; — do tisoč kron: g. župan Franc Vintar; Dularjeva rodbina iz Cegelnice; Šetinova hiša v Prečni; — Smalc J. in Osočnik Ant. po 600 K. — Golobova hiša 500 K, Dol. Straža. Bartoljeva hiša, Jakelj Lavrič, Janez Potočar in Berus Jožef po 400 K. — Zupanič Martin, Tomič Jožef, Tomič Martin, Lužarjeva hiša, Pugljeva, Lavrič Anton, Sali Jančar po 300 K; — po dvesto kron: Jaklič Janez, Springar Janez, Derčar Fr., Smolič Janez, Senica Janez, Pavček Martin, Berus Jan., Kukman Ana, Krevs Franca, Somrak Jožef, Trpinc Franc, Levstek Franc, Erbežnik Janez, Murgelj Franc, Burkat Anton, Planinšek Jan. Koračinova hiša, Stopar Anton, Jerman Franc, Medved Anton,

Drenik Franc, Drenik Jožef, Darovec Jožef, Hrastar Franc, Kovačič Janez, Saje Jožef, Šetina Janez. Rakoše Franca. — Drugi posestniki večji in manjši so obljubili po 150, po 100, po 80, 70, 60, ... 10 K. Prav lepo pa je pri tem to, da so večinoma s prav dobrim srcem darovali in obljubovali in prav mnogi so rekli: še več bomo dali, kakor smo obljubili.

Večje prispevke tudi do 200 K so pa nekateri že poprej darovali. Svoječasno sem to povedal na leci in spodbujal druge k požrtvovalnosti. Menda mi ne bodo zamerili, ako jih tukaj ne navajam. — Od obljubljenega svote 33.000 so do sedaj vplačali 15.000 K. Priporočim se, da bi po možnosti kmalo poravnali ostanek sedaj, ko se cerkev dodeluje, pridejo večji računi. Isto tako se priporočim sl. občinstvu, posebej še cenjenim čitateljem „Dol. Novic“, da se z večjimi in manjšimi darovi spominjajo krasne nove cerkve v Prečni in njegovega patrona sv. Antona Pad.

Darovali so: Zatrepaček Mar. 2 K; Erbežnik Jožef 2 K; Rossi Luigi 2 K; Bau Viktor 1 K; Bau Pietro 110 K; gosp. Cvelbar Terezija 10 K; Planinšek Jakob 2 K; družba v Straži 3 K; Mišič Jan. 6 K; Bau Marija 1 K; Šiška J. 4 K; Anton Juvan 3 K; Rakar Marija 10 K; zbirka iz Razdrtega 730 K; Kastelic Fr. 2 K; Može Franc 1 K; Papež Marija, Moste pri Ljubljani 10 K; Golob Jan. 1 K; Luzar J. 1 K; po N. Omahen 160 K; g. Kristina Božič 10 K; Mišič Janez 2 K; Schweiger Jak. 1 K; Grum Jožef 5 K; Zoran Janez 50 K; Plut J. 1 K; g. Tilli Amalija 2 K; Plut Reza 1 K; Steh Marija 1 K; Murgelj Elija 1 K; Kolenc Cila 1 K; preč. gospod župnik Trpin 10 K; Mesojedec A. 160 K; Kavšek Alojzija kuh. 10 K; Neimenovani 2 K; Mramor, Krese 1 K; Zdravje Marija kuh. 20 K; Drenik Neža 2 K; Pečjak Jožef 192 K; Planinšek Reza 1 K; Jenič Marija 22 K; Kovačič Ana 3 K; Kastelic Ivana 2 K; Knafelc Franca 19 K; Knafelc Fr. 1 K; g. kaplan Štef. Trškan 166 K; Zafraň Anton 5 K; Zalar Fr. 3 K. — Dobri Bog povrni stotero! (Dalje sledi.)

Mirna prva postaja na železnici Trebnje-Šent-Janž.

(Konec.)

V neposredni bližini Mirne nedaleč okrajne ceste proti Trebnjemu stoji grad Grič. Že ime grada pomeni, da stoji na griču. Kdo ga je prvi sezidal, ni znano. Valvasor omenja, da si je hotel neki dosluženi vojak postaviti gradič za stanovanje, ali ni imel dosta sredstev zato. Domislil si je zvijačo ter nagovoril bližnje kmete, da kani sezidati svetišče Materi Božji. Kmetje so mu zares pomagali pri zidanju, a ko je bil temeljni zid že precej visok, je izjavil, da bode naredil za se stanovanje. Razsrjene kmete je potolažil, češ, da bodo imeli vse eno zasluge in nagrado za svoje delo, saj so imeli pri vsem tem poslu dober namen. Posestniki tega gradu so bili dolgo časa Gali, a ob času Valvasorjevem je bil gospodar Jošt Andrej Gal. V novjšem času so bili posestniki Boehmi. Izza njih je grad hudo propadel. Kupil ga je g. Pavlin iz Ljubljane, zemljišče razprodal, grad pa popravil. Zdaj je nastanjeno v njem stavbno podjetništvo železnice Trebnje-Šent-Janž.

Ob stari cesti malo gore nad vasjo Rodnami stoji graščina Lanšpreš. Današnji grad so sezidali Galenbergi mesto starega, ki je stal nedaleč sedanjega na holmcu. Stari grad je bil velik in obdan z močnimi stolpi. Že za Valvasorja je bila podrtina ter so staro zidovje porabili za gradivo pri zidanju novega grada. Rod Lanšpreških vlastelinov se spominje že l. 1260., ko je neki Gal oženil Marino hčer Fridrika Lanšpreškega. L. 1284. pa je bil gospodar Urh Lanšpreški, ki je podaril mnogo posestev za-tiškemu samostanu. Zadnji iz te rodovine je bil Baltazar, katerega je umoril l. 1311. pri viteških igrah v Kranju Dipold iz Kamnika. Od Galenberga so dobili to graščino Pečaviči ter jo ob času reformacije prodali nekemu gospodu Kirchbergu. Pečaviči so bili privrženci nove luteranske vere. Pripoveduje se sledeča dogodbica, ki se je pripetila v Lanšprežu. L. 1599. je prišel Ivan Snojlsšek iz Karlovca k gospi Sabini Lambergovu za luteranskega propovednika. Ker mu je bilo pa zabranjeno dalje propovedovati, je pobegnil v grad Lanšpreš k gospodu Pečaviču. Toda deželni sodnik ga je zasledoval in ga slednjič tudi zasledil. Prišel je zato v Trebnje k župniku, ki je naložil svojim podložnim, da napadejo luteranskega propovednika ter ga ulové. Sodnik je postavil na skrivno mesto svoje vojake. Ko ga je Pečavič vprašal, po kaj je prišel, ga je izvabil k sebi ter malo pogostil. Med tem pa je hitro zbral svoje podložne ter pregnal sodnikovo stražo. Snojlsšek je na to lahko pobegnil, med tem ko se je sodnik dalje

gostil pri Pečaviču. Snojlshek se je podal v Cvetež pod obrambo graščaka Lamberga.

Leta 1633. je zamenil Kirchberger graščino Lanšprež za Selo in Turen pri Litiji. Posestnik teh graščin Ivan Marija Bosio mu je še nekaj nadplačal pri kupčiji. V novejšem času so kupili graščino Wurzbachi, a od njih vzeli zopet trapisti v najem.

Domače vesti.

(Premembe pri duhovništvu.) Kanonično umeščeni so bili č. gg.: Engelbert Berlan na župnijo Zagradec; Andrej Lavrič na župnijo Vipava; Jos. Ocepek na župnijo Dobovec; Jos. Pravhar na župnijo Loški potok in Jan. Rihtaršič na župnijo Sv. Helena. — Imenovan je č. g. Franc Juvan, kaplan na Brezovici, za žup. upravitelja ravno tam. — Premeščen je č. g. kaplan Fr. Rakovec iz Blok v Semič. — Nemški vit. red je premestil č. g. P. Rajmunda Kubinek O. T. iz Semiča v Črnomelj. — Premeščen je župni upravitelj č. g. Jan. Mausser iz Poloma v Poljanice. — Na novo nameščena sta kaplana č. gg.: Viktor Kragl v Fari pri Kostelu in Franc Krischev v Šmartnem pri Litiji. — Pazpisana je župnija Polom v kočevski dekaniji in sicer do 1. oktobra.

(Premembe pri učiteljstvu.) Provizorični učitelj na petrazrednici v Mokronogu je postal g. Fran Levstik, na petrazrednici v Račadah pa g. Karl Sovre. — Prov. učiteljica v Sodražici gpdč. Stefanija Tomšič imenovana je za prov. učiteljico in voditeljico enorazrednice v Kotu. — G. Ivan Šraj imenovan je provizoričnim učiteljem na trirazredni deški ljudski šoli v Smihelu pri Novem mestu. — Začasna učiteljica in ravnateljica je postala na Hrvaškem Brodu dosedanja suplentinja v Boštanju gpdč. Angela Grčar. — Proviz. učiteljica v Metliki gpdč. Pavlina Bayr je premeščena v Črnomelj. — Imenovana je prov. učiteljica v Šmartnem pri Litiji gpdč. Albina Lajovec. — Prov. učiteljica v Tržišču gpdč. Gabrijela Čerov premeščena je v Št. Jernej. — Suplentinja na Raki gdc. Ana Goli gre za prov. učiteljico v Tržišče. — Prov. učiteljica na Bučki gpdč. Terezija Juvanec premeščena je v Vel. Dolino. — Izprašana suplentinja gpdč. Ljudmila Odlazek imenovana je za prov. učiteljico na Trebelnem. — Prov. učitelj in voditelj šole na Sveti Gori g. Tit. Grčar premeščen je kot tak v Trebelno.

(Imenovan) je pravim gimnazijskim učiteljem na novomeški gimnaziji g. Makso Sever, dosedaj na I. drž. gimnaziji v Ljubljani.

(Podoknico) priredila je dne 3. t. m. mestna in meščanske garde godba novoizvoljenemu županu g. Jos. Ogoreutzju.

(G. dr. Josip Strašek,) zasebni zdravnik in zdravnik okrajne bolnišne blagajne v Rudolfovem, se je preselil v hišo gosp. pl. Sladoviča, Glavni trg h. št. 88.

(Umrli) je dne 8. t. m. popoludne stotnik v pokoju g. Albert pl. Lehmann, po večletnem bolehanju v 87. letu svoje starosti. Pokojni je bil pred več leti novomeški župan.

(Umrli) je g. Viktor pl. Wurzbach-Tannenburg v 53. letu svoje dobe. Pogreb je bil ob obilni udeležbi dne 4. t. m. popoludne v Litiji.

(V „Narodni Čitalnici“ v Novem mestu) se vrši dne 19. sept. t. l., kakor vsako leto, akademična veselica, ki jo pa letos priredi novoustanovljena „Dolenjska podružnica „Prosvete“. Vspored: I. Koncert. II. Igra: Napoleonov samovar, šalo-igra v enem dejanju, spisal Rado Murnik. III. Ples. Ples iz operete „Geisha“ proizvaja osem gospodičen. Čisti dobiček je namenjen dijaškemu podpornemu društvu „Radogoju“ v Ljubljani, le 1/4 Dol. podružnici „Prosvete“. Sodeluje sl. salonski orkester novomeški. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Razpošiljala se bodo tudi posebna vabila; ako ga kdo po pomoti ne bi prejel, naj nam to blagovoli oprostiti. Odbor „Dol. podr. Prosvete“.

(Šolsko leto 1908/1909 prične se na novomeški gimnaziji dne 18. t. m. s slovesno sv. mašo. Na deški ljudski šoli in deklinski ljudski šoli pa 16. t. m. s slovesno sv. mašo.

(Braino in pevsko društvo Toplice) bode dne 20. septembra slovesno obhajalo 60letnico našega presvitlega vladarja Franca Jožefa I. na Toplicah v gostilni pri mostu ob pol 8. uri zvečer. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu avgustu 1908 je 250 strank vložilo 67.191 K 76 h, 236 strank vzdignilo 105.195 K 62 h, 8 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 20.300 K, 323 menic se je eskomptovalo za 95.914 K.

Stanje vlog 3,374.534 K 54 h. Denarni promet 483.736 K 36 v. Vseh strank bilo je 1163.

(Ročni katalog za katehete) dobi se tudi nadalje pri J. Krajec nasl. v Rudolfovem, in sicer za 250, 350, 450 in po naročilu tudi za več učencev, po kroni 1'50, 1'70, 1'90, po pošti 10 do 20 vinarjev več.

(Porcijunkula) na Žalostni Gori pri Mokronogu bo v nedeljo, dne 20. t. m.

(Prihodnji sejm) v Kandiji za goved, prašiče itd. bo v četrtek dne 17. septembra. Vabijo se kupci in prodajalci.

(Naznanilo v vojake potrjenim.) Vsi od žreba 1/I. razreda do žreba 187/II. razreda, kateri niso na podlagi kake ugodnosti oproščeni, bodo uvrščeni v triletno dejansko vojno službo stalne armade, oni od žreba 188/II. razreda do žreba 20/III. razreda, pa v dve ozir. triletno dejansko vojno službo pri deželni brambi. Od žreba 21/III. razreda do žreba 495/III. razreda potrjeni pa pridejo v nadomestno rezervo stalne vojne, vsi drugi pa od žreba 496/III. razreda naprej v nadomestno rezervo deželne brambe.

(Družba sv. Mohorja.) Družba sv. Mohorja šteje letos 84.389 udov, t. j. 5533 več, kakor lani.

Imela je družba leta 1899 udov 78.103,

„ 1900 „	78.596,
„ 1901 „	76.110,
„ 1902 „	80.046,
„ 1903 „	76.058,
„ 1904 „	84.598,
„ 1905 „	83.572,
„ 1906 „	81.879,
„ 1907 „	79.146,
„ 1908 „	84.389.

Družba torej sicer ni še dospela popolnoma na vrhunec l. 1904, a vendar je upati, da bode to število prekoračilo v teku prihodnjih let. Saj ljudje veliko več berejo kot nekdanj, in Družba si bo prizadevala, dajati ljudem berila, ki bode res za vse.

Mohorjanov pride letos na:

1. Goriško škofijo	9841 (+ 746) udov
2. Krško škofijo	6350 (+ 107) „
3. Lavantinsko škofijo	25650 (+ 1918) „
4. Ljubljansko škofijo	33360 (+ 2353) „
5. Tržaško-kopersko škofijo	4454 (+ 83) „
6. Šekovsko škofijo	419 (— 3) „
7. Škofiji Poreč in Krk	168 (+ 60) „
8. Dalmatinske škofije	239 (— 68) „
9. Zagrebško nadškofijo	487 (— 7) „
10. Djakovsko škofijo	67 (— 16) „
11. Bosniške škofije	170 (— 43) „
12. Somboteljsko škofijo	277 (+ 59) „
13. Videmsko nadškofijo	258 (+ 18) „
14. Razne kraje v Evropi	345 (— 8) „
15. Ameriko	2067 (+ 39) „
16. Afriko in Azijo	237 (+ 5) „

Vkup 84.389 (+ 5533) udov.

Torej dobi letos slovenski narod od Družbe sv. Mohorja iznova 506.334 lepih knjig. 11,275.810 knjig je Družba do lanskega leta podala Slovincem, z letošnjimi pride torej na številko 11,882.144. Kdo preceni, koliko se je v teh spisih dalo Slovincem izobrazbe, koliko zabave, koliko razvedrila, koliko veselja, koliko se je slabega zabranilo. Zato je pa slovenskega naroda častna dolžnost, delati tudi zanaprej za ta zavod, za katerega Slovence drugi narodi zavidajo, katerega drugi posnemajo. — Dne 1. septembra smo pričeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. Odpravili bomo zaboje s knjigami po tej-le vrsti: 1. Amerika, Afrika in Azija, 2. Krška škofija, 3. Razni kraji, 4. Lavantinska škofija, 5. Ljubljanska škofija, 6. Goriška nadškofija, 7. Tržaško-koperska škofija. — Ker smo letos prejeli vpisovalne pole večinoma že začetkom februarja, nam je bilo mogoče z razpošiljatvijo knjig pričeti skoro za mesec dni prej. — Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „avizo“, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. — Stroške, katere so imeli gg. poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti. Odbor.

(Morilec vipavskega dekana) Viktor Pangerc obsojen je bil dne 7. t. m. pri porotnih obravnavah v Ljubljani na smrt na vešalah.

(Pasji kontumac) je upeljalo okrajno glavarstvo zaradi stekline sumljivega domačega psa v grajsčini Pogance do preklica v sledečih krajih občine Šmihel-Stopiče: Idinščina, Gotna vas, Ređerča vas, Črmošnjice, Stopiče, Plemberg, Verdun, Sv. Jošt, Hrib, Gorenja in Dolenja Težkavoda, Rakovnik, Jama, Rajnuše, Stranska vas, Gorenje in Dolenje Lakovnice, Šmihel, Velike in Male Škrjanče, Boričovo, Birčnavas, Kandija, Brod, Drska, Irča vas, Žabja vas in Ragovo. Psi v tem ozemlju morajo biti ob kontumacu ali na verigi, ali nositi proti ugrizu varen nagobčnik, ali se voditi na vrvi. drugače bodo po konjedercu odvzeti in pokončani, njih lastniki kaznovani. Prepovedano je tudi v kontumacijskem ozemlju pse jemati v javne prostore, kakor v gostilne, prodajalne, mesnice itd.

(Pasja steklina) v hrvaškem obmejnem okraju Jaska. Kotarska oblast je naznanila, da je v Krupači občine Krašiče zadnje dni pogrizel stekline sumljiv mal bel pes s črnim levim ušesom in znamko na vratu, več govedi in psom in utekel neznan kam. Kdor kaj poizve o tem psu, naj to nemudoma naznani okrajnemu glavarstvu.

(Dobavni razpis.) C. kr. trgovinsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da namerava c. kr. domobransko ministrstvo po javni konkurenci zagotoviti različne oblačilne in opravne predmete. Ponudbe je poslati vložnemu zapisniku c. kr. domobranskega ministrstva najkasneje do 15. okt. 1908 12. ure opoludne. Dobavni razglas, ponudbeni uzorec in seznam predmetov, ki jih je dobaviti, so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

(Dobavni razpis.) C. in kr. vojno ministrstvo je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da namerava po splošni konkurenci zagotoviti različne oblačilne in opravne predmete, med temi so tudi jopiči in spodnje hlače iz pletenene bombaževine, vrvi, količki za šatore, toporiša, lesení cveki, razni izdelki iz železa i. dr. Ponudbe je poslati vložnemu zapisniku c. in kr. vojne ministrtstva najkasneje do 12. oktobra t. l. 12. ure opoludne. Dobavni razglas, ponudbeni uzorec in seznam predmetov, katere je dobaviti, so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

(Pri porotnih obravnavah v Novem mestu), ktere so se pričele 31. avgusta, je bil obsojen 17 let stari Peter Butala iz Sred. Radenc, ki je 12. junija t. l. usmrtil svojo lastno mater Katarino Butala ter težko telesno poškodoval svojega brata Jožefa, kakor smo svoj čas poročali, na deset let težke ječe, poostrene vsake tri mesece s trdim ležiščem. — Fr. Rajku iz Gaberja pri Novem mestu, ki je o priliki birme v Brusnicah v gostilni Franceta Kresa v Gaberji svojemu bratrancu, 29 let staremu Jožefu Boltes brez vsakega povišja porinil dolg nož v levo stegno, da je isti dne 26. junija vsled izkrvavljenja v bolnišnici umrl, prisodilo je sodišče tri leta težke ječe.

(Rešitev o pravem času.) Dne 3. t. m. zjutraj polagal je 25 let stari delavec pri ženski bolnici v Novem mestu Franc Stavec, doma iz Vidma pri Krškem, v štiri metre globokem jarku cevi za kanalizacijo. Strani jarka so bile zadostno zavarovane z deskami in tramovi, a vkljub prepovedi voditelja odstranil je Stavec del varnostnih naprav, ker so ga pri delu ovirale. Vsled deževnega vremena pa se je rahla zemlja hipoma vsula v jarek in zasula Stavca do vratu. Po njem bi bilo, ako ne bi takoj na mesto nesreče prišli žandarmerijski okrajni stražmojster g. Fran Mohorič ne le z lastno roko, temveč tudi s prigovarjanjem drugih delavcev k pomoči, preprečil nadalnje rušenje zemlje na nesrečneža. Po težavnem napornem delu, kojega sta se tudi udeležila poklicana stavbeni podjetnik g. J. Olivo in njegov polir, se je posrečilo delavca rešiti. Zadobil je težke notranje poškodbe. Oddali so ga v bolnišnico Usmiljenih bratov v Kandijo.

(Utonil) je dne 10. t. m. v Krki petletni Anton Novak, sin znanega tukajšnjega postrežkega Novaka. V spremstvu nekaterih drugih dečkov kopal je nekega psa v Krki na Loki v bližini novomeškega kopališča ter padel pri tem vznak v vodo, ktera je na istem kraju precej globoka. Ker ni bilo takoj pomoči, potegnili so ga, toda mrtvega, iz Krke, katera si je vendar tudi letos poiskala svojo vsakoletno žrtev.

(Nesreča.) Na krškem mostu, katerega se sedaj popravlja, padla je v Savo skoraj popolnoma slepa Ana Račič iz Viher pri Krškem ter utonila. Rešitev je bila nemogoča, ker ni bilo v bližini nobenega čolna. Deroča Sava odnesla jo je proti Brežicam. Na deloma razdrtem mostu je slepa žena zašla v neko odprtino ter padla v Savo.

Gospodarske stvari.

— (Letošnja trgateg.) Naše vinogradnike opozarjamo, da se ne prenačijo s trgatvijo. Pri nekaterih vrstah se je že pričelo podobiranje, ker so pričele gnjiti. To pa le v gotovih legah. Vsak vinogradnik naj skrbno pazi, da potrga o pravem času, ker bo letošnja zrelost precej neenakomerna, treba počakati s trgatvijo bolj poznih sort. Ne potrgajmo torej vsega hkrati, kakor se pri nas rado zgodi, ampak razdelimo si trgateg. Zlasti pa treba pridno podobirati, kjer se pokaže gnjiloba na grozdju. Pri trgatvi sami naj se grozdje skrbno odbira in naj se gnjile jagode ločijo od zdravih. Bodimo v tem pogledu bolj natančni kakor dosedaj in skrbimo za dober pridelek. Kajti le tak ima dobro ceno in se lahko proda.

— (V vinskih krajih naj se točlin pije vino!) Po naših kmetih se je tu in tam pivo že tako vgnjezdilo, da ni prav nič čudnega, ako se vino ne more zlahka prodajati. Bil sem zadnje nedeljo v neki večji vasi na Dolenjskem, kjer je bilo žegnanje. Dasi leži vas sredi vinogradniškega sveta, je pilo vse od kraja pivo, mlado in staro in seveda vinogradniki tudi. Na ta način ni nič čudnega, da se pivo širi, vino nam pa ostaja po kleteh. Po vinskih krajih bi se morali gospodarji v toliko zmorditi, da bi po domačih gostilnah zahtevali le vino.

— (Košnja otave.) Otave se bo vendar le nekaj več dobilo, kakor se je spočetka računalo. V zadnjem času je bilo vreme ugodno za rast pa tudi za spravljjanje otave, tako da se je po ugodnih legah precej dobilo in tudi dobro posušilo. Zaradi zadostne moče, ki jo imamo v zadnjem času, bo tudi letošnja paša dobra — ako bo le vreme ugodno in jesen dosti dolga.

— (Nakup močnih krmil.) Letos, ko bo treba vso slamo porabiti za krmo, se nujno priporoča, da si nakupimo nekaj močnih krmil in da si na ta način pomagamo do boljše krme. Izmed močnih krmil se posebno priporočajo lanene tropine in sezamove tropine. Lanene tropine so bolj okusne in jih živina raje žre. Na dan se poklada molznim kravam poprek po $\frac{1}{2}$ do 1 kg pa tudi do 2 kg, kjer se mleko dobro plačuje in kjer so krave dobro molzne in se izplača tako pokladanje. 100 kg lanenih tropin stane v Ljubljani 19 K. Če jih primerjamo z otrobi, moramo reči, da so lanene tropine 2krat toliko redilne moči kakor pšenični otrobi. Oljne tropine se pokladajo na ta način kakor otrobi, da se jih namreč pomeša z rezanico prej pa nekoliko ovlaži (poskropi z vodo), da se primejo rezanice.

— (Skupno naročanje umetnih gnojil.) Če hočemo škodo, ki nam jo je napravila letošnja suša, prej popraviti in dobiti s travnikov in deteljišč že drugo leto zopet dobre košnje, potem je neobhodno potreba, da travnike in deteljišča dobro pognojimo in sicer že sedaj na jesen. Zato pa nujno priporočamo našim gospodarjem, da si takoj naroče potrebna umetna gnojila. Za jesensko gnojenje se najbolj priporoča Tomasova žlindra in kajnit oziroma kalijeva sol. Tomasova žlindra stane v Trstu vagon po 560 do 735 K, namreč po tem, koliko odstotkov ima v sebi fosforove kisline. 16 odstotna žlindra stane 560 K, 17 odstotna 595 K, 18 odstotna 630 K itd. Pri naročbah v celih vagonih je pri vsakem vagonu 25 K popusta. Voznino iz Trsta do zadnje železniške postaje je pa seveda posebej plačati. Manjše naročitve na Tomasovo žlindro so seveda dražje. Zato pa opozarjamo naše gospodarje, da se takoj zglašé s svojimi naročili, da se zamore žlindra dobiti v celih vagonih. Ravno to velja tudi za kalijeva gnojila. 100 kg kajnita stane 5 K 80 h v Ljubljani, 100 kg kalijeve soli 12 K 60 h. Pripomniti pa je, da ima kalijeva sol trikrat toliko kalija v sebi. Kajnita se dobé le cele vreče po 100 kg, kalijevo sol se dobi tudi v vrečah po 50 kg. Tudi glede kalijevih gnojil velja, da jih naročujemo v celih vagonih, ker se le v tem slučaju znižajo stroški za voznino.

— (Pokladanje živinske soli.) Letošnjo zimo treba živini vsak dan nekoliko soli. Sol napravlja krmo okusnejšo, na kar bo treba letos gledati, ob enem pa pripomore, da se krma lažje prebavi, kar je pri letošnji krmi tudi važno. Če hočemo, da se bo slama kolikor mogoče dobro prebavila, je na vsak način potreba, da se rezanica nekoliko poskropi s slano vodo. Zlasti bo kazalo, da se letos zjedij, ki jih živina pušča v jaslíh, poskropé s slano vodo. Soli sme odraslo govedo dobiti k večjem po eno žlico na dan, t. j. okolu 30 gramov. Preobilno pokladanje soli bi seveda škodovalo. 50 kg živinske soli stane 3 K 60 h, 1 kg toraj okroglo 7 h. V takih letih kakor letos, ko je pomanjkanje krme splošno, bi se morala živinska sol ceneje dobiti!

— (Čiščenje žita za seme.) Ako ni naše žitno polje tako čisto plevla kakor bi moralo biti, temu krivo je tudi to,

ker semena premalo čistimo. Tu in tam imamo že stroje za čiščenje žita, ali naši gospodarji se še zmeraj premalo zmenijo za to. — Opozorjamo zaraditega, da naj se vse žito za jesensko setev skrbno očisti. Kmetijska podružnica v Novem mestu ima potreben stroj za čiščenje žita v Šmihelu pri Burgerju, kjer se za majhno odškodnino lahko vsak očisti potrebno seme.

— (Jubilejna sadna in grozdna razstava v Novem mestu.) Za to pokrajinsko razstavo, ki se priredi 3., 4. in 5. oktobra t. l. v zvezi s sadnim semnjem in sadjarskim tečajem, se kaže mnogo zanimanja med sadjerejci in drugimi interesi, tako da je upati na prav mnogoštevilno udeležbo. Vsak, kdor ima kaj lepega sadja na prodaj, naj ga razstavi! Pokazati je treba tudi nam Dolenjcem, da smo v sadjereji napredovali in da se dobi tudi pri nas lepo in dobro sadje na prodaj.

— (Sadje za razstavo) naj se pošlje kmetijski podružnici v Novem mestu zadnji čas do 28. septembra t. l. — skrbno vloženo in zavito, da se po poti ne otolče in poškoduje. Prosimo še enkrat vse razstavljalce, da že prej sporočijo, koliko vrst in kake vrste želijo razstaviti. Vposlano sadje mora biti zaznamovano z domačimi ali pa s pomološkimi imeni. Vrste, ki niso znane razstavljalcem, se bodo pred razstavo določile od strokovnega vodstva. Pravočasna vposlatega sadja je potrebna tudi zaradi tega, da se zamore sadje razvrstiti in pravočasno urediti vse, kar je potrebna za tako razstavo. — O priliki razstave se bo na kmetijski šoli na Grmu razkazovalo tudi sušenje sadja z različnimi sušilnicami.

(Sušenje češpelj.) Naše stare sušilnice, kakor jih imamo po deželi, so se preživele. Na dimu sušenih češpelj ne mara nihče kupovati. Pač pa se dajo za dobro ceno prodati suhe češplje, ako so sušene brez dima v pripravnih sušilnicah, kakoršno ima n. pr. kmetijska šola na Grmu. Take sušilnice bi morale imeti vse večje vasi, kjer bi lahko gospodarji skupno sušili svoje češplje. Kdor želi ogledati sušilnico kmetijske šole na Grmu, ima prav sedaj priliko pogledati, kako se suše češplje brez dima.

— (Nova vinska posoda) se pripravi s sodo na ta način, da se ponovno izpere z vrelo vodo, v kateri se raztopi nekaj sode in sicer se vzame za hektoliter po $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ kg sode in 10 do 15 litrov vrele vode. Te vode se ne sme pustiti, da bi se v sodu ohladila, ampak treba jo je premeniti, dokler je gorka. Sod naj se pri tem dobro prevrača, prej pa se mora seveda veka zatakniti. Dokler teče iz soda umazana voda, je to delo ponoviti.

Razne stvari.

* (Slovanski časnikarji) so zborovali pretečeni teden v Ljubljani.

* (Evharistični shod), kateri se je vršil te dni v Londonu na Angleškem in kterega se je udeležilo 8 kardinalov, 6000 nadškofov, škofov, prelatov in drugih duhovnikov ter na tisoče in tisoče vernega ljudstva, je najživejša priča, kako mogočna je verska, krščanska misel v času, ko jo najhujše napadajo.

* (Simonu Gregorčiču) postavili so pri Sv. Lovrencu na Goriškem spomenik. Na njegovi rojstni hiši na Vrsnem pa so odkrili spominsko ploščo.

* (Raznoterosti.) V Bratniku na Hrvaškem je v noči od 7. na 8. t. m. vlomil neznan lopov v cerkev ter odnesel več dragocenosti. V cerkev je prišel skozi okno, pri katerem je predrl križe. — Pri Špitalu na Koroškem je skočil v vodo upokojeni dvorni svetnik Roman Waschica, ki je dolgo časa služboval v stavbinskem uradu kranjske deželne vlade. — V ulici Giuliani v Trstu padel je s tretjega nadstropja mali Bruno Kovačič in obležal mrtev s strto črepijo. — V Görichu na Gornještajerskem se je obesil gostilničar Josip Fluch na nekem drevesu blizu svojega doma, ker ga je mučil želodčni rak. — V Peterburgu se širi kolera. Mesto je vzelo 100 zdravnikov v službo. — Velikanski požar je divjal v Portugalski pokrajini Beiras. Požar je že uničil gozdov in njiv v okrožju dveh milj ter se še vedno širi. Uničeni sta tudi dve vasi. Tudi več ljudi je že zgorelo. — 400 golobov — pismonoš so izpustili te dni v parku pred cesarjevo vilo v Išli. Vsak golob je vzel s seboj brzojavko. Golobe je izpustil klub dunajskih goloborejcev ter se cesar zelo zanima za vspehe. — Na Portugalskem se boje izbruh revolucije. Ladja, ki naj odpelje kraljevo rodbino v varnost, stoji noč in dan pripravljena. Kraljevo gardo so prestavili iz Lizbone. — Strupenih gob se je najedla rodbina kmeta Petra blizu Pečuha na Ogrskem. Vsi (8 oseb) so pomrli. — V bližini postaje Sv. Valentin je med vožnjo vojaškega vlaka padlo več ostrih strelav. Vlak so vstavili. Dognali so, da so neki poddesetnik in dva

rezervista-infanterista streljali iz voza na ptiče. V Št. Hipolitu je „lovce“ aretirala vojaška patrolja. — V Prsinji je omedlel neki delavec in padel v voz, v katerem so peljali rudo v topilnico. Delavci, ki so voz porivali, tega niso opazili in ga z rudo vrgli v ognjeno morje, kjer je v nekaj trenutkih zgorel. Drugi delavec je pa zgorel, ko so izpustili iz peči tekoče železo. — Na Ilici v Zagrebu je prišel v sredo, 2. sept. opoldne v trgovino zlatnine 80 letne vdove Lavrič nek mož in je zahteval zlat prstan na ogled. Vdova mu je hotela postreči, v tistem hipu jo je zgrabil, ji prerezal vrat, in jo vrgel na tla. Na to je oropal blagajno in zginil. Starka je tako težko ranjena, da bo najbrž umrla.

* (Lev odgriznil deklici roko.) V Mödlingu igra neki cirkus z dresiranimi zverinami. Dne 3. t. m. je bil cirkus natlačeno poln. Kar se začuje obupen krik. Neka deklica je hotela dati levu kos kruha, a lev je mesto kruha pograbil deklico za roko in jo ji odtrgal.

* (Velik požar.) V Marmaros Szigethu je pogorela parna žaga tvrdke Schulz & Pollak. Zgorela sta dva delavca. Škoda znaša 250.000 kron.

* (Baronica tatica.) Baronica Jolanta Banffy je ukradla svojemu stricu baronu Banffyju v Totisu 4200 kron. Baronico so zaprli.

* (Grozna železniška nesreča.) V Harbinu je skočil s tira osebni vlak. Mnogo oseb je ranjenih in ubitih, med njimi tudi general Ozerovski.

* (Lucheni prosi za pomiloščenje.) Morilec cesarice Elizabete, Lucheni, je naročil svojemu zastopniku, naj naprosi cesarja Franc Jožefa, da vpliva na to, da bi ga ob jubilejnim letu pogojno pomiloštili.

* (Dvanajst ur v smrtni nevarnosti.) Kapitan Vukalič, parnika „Zagreb“, poroča na svojem povratku iz Dalmacije o nesreči, ki se je dogodila pretečene dni pri Jelši. Ko je došel tja parnik, so prišli trije ribiči na krov in mu povedali, da so videli pet morskih milj daleč dva človeka, ki sta se borila na preobrnjenem čolnu z valovi. Kapitan se je odpehjal s parnikom na določeno mesto. Čez 22 minut so zagledali dva človeka, očeta in sina, ki sta se držala s poslednjimi močmi čolna. Ko se jih je prineslo na krov, nista mogla dolgo spregovoriti. Pozneje sta pa povedala, da so se odpehali štirje ribiči na lov. Naenkrat pa vihar preobrne čoln in vsi štirje padejo v morje. Dva sta takoj utonila, ta dva sta pa srečno prišla do čolna in se na njem 12 ur borila s smrtjo. Ko so se vrnili k bregu, je mnogobrojna množica burno pozdravljala hrabrega kapitana.

* (Mačka doji miško.) V Duevillu blizu Vičence ima neki posestnik lepo lisasto mačko, ki ima štiri mladiče, a kot peti sesa ž njimi — miška. Stara mačka ima miško ravno tako rada kakor mačico ter jo liže in se igra z njo. Tudi mlade mačke se z miško igrajo kakor s svojo sovrstnico. To nenaravno čudo je privabilo toliko gledalcev, da je posestnik napravil šotor za mačko in miško, kjer je videti to nenavadno družbo proti vstopnini 10 centimov.

* (Vdovska zastava.) Pri nas je pač že stara navada, da žena na zunaj pokaže svojo žalost z običajnim enoletnim žalovanjem; drugače pa je to pri nekaterih zamorskih rodovih v francoskem delu države Kongo. Pri njih ni čas, temveč veter določevalec dolgotrajnega žalovanja. Ako mož umre, obesi žena umrlega pred hišo na visok drog zastavo. Dokler je zastava cela, se ne sme močiti. Kakor hitro jo pa veter, vihar ali druge vremenske nepravilnosti nekoliko razcefedrajo, ima vdova pravico, poiskati si drugega moža. Seveda določujejo bogovi usodo zastave in ni se še prigodilo, da bi bila kedaj kaka prav zelo moža željna vdova sama pomagala vetru trgati zastavo. Zadele bi jo strašne kazni. Pogostokrat se zgodi, da vihar že takoj prvo noč žalovanja raztrga zastavo: potem je seveda volja bogov, da se vdova takoj lahko omoži, ne da bi žalovala za umrlim možem. Druge pa, ki niso tako srečne, da bi imele veter in vihar za zaveznika, morajo včasih žalovati leta in leta, predno se razcefedra zastava.

* (Trboveljski premog) se s 1. okt. t. l. podraži od 24 do 28 vinarjev za meterski stot, pa tudi briket se podraži za 10 h pri 100 kosih. „Prijetno“ presenečenje za prihodnjo zimo.

Smešnice.

(Težavno delo.) Gost: „Vrčke natakati je pač težavno delo?“ — Natarica: „Zakaj neki?“ — Gost: „Ker nikoli polnega ne natočite!“

(Iz šole.) Vsled neposlušnosti obdrži učitelj po uri malega Janezka v šoli. Ko dovrši naloženo nalogo, prične mu isto učitelj takoj popravljanje. Janezek videvši, da mu učitelj veliko črta, reče: „Gospod učitelj, da ne bodete kaj izpustili!“

(Te ženske.) On: „Kaj? že zopet nov klobuk! Saj sem ti ga šele pred par dnevi kupil!“ — Ona: „Je že res to! Ali prositi sem te morala tako dolgo za njega, da ni zdaj nič več „modern“!“

(Bolan otrok.) Zdravnik oboleli deklici: „Pokaži mi jezik, Milka!“ — Milka: „To pa že ne! Včeraj sem ga pokazala učiteljici in zato me še danes vse boli!“

(Natančno pojasnilo.) Gospod: „Tvoj mojster je toraj nagloma umrl?“ — Vajenec: „Da, njegovo srce in njegova roka sta nehala včeraj biti!“

(Opravičeno vprašanje.) Gost: „Gostilničar, kako se imenuje to vino?“ — Gostilničar: „Zakaj to vprašate?“ — Gost: „Ker ima vsaka stvar, katera je krščena, tudi svoje ime!“

(Še ne popolnoma zdrav.) Zdravnik: „Kakor se vam vidi, ste baje posledice bolezni prestali?“ — Bolnik: „Da, samo vaš račun me še daje.“

(Resnica.) „Urška, kako se vi predrznete trditi, da ste bili pri gospodu baronu dve leti kuharica, saj še juhe ne znate skuhati. Povejte raje resnico, da niste bili pri gospodu baronu kuharica?“ — „Gotovo da sem bila, a tam sem kuhala samo za svinje!“

(Kteri mesec naj se omožimo.) A.: „Kaj menite, sosedu, v katerem mesecu se je najbolje omožiti?“ — B.: „To res ne vem, omožila sem se vže v aprilu, maju, juniju in juliju, toda prihodnjič se bom v kakem drugem mesecu, ker v navedenih nisem imela sreče.“

(Mej dijaki.) A.: „Kaj ti vendar manjka, da si tako nataknen?“ — B.: „Denarja!“

(Z vsem zadovoljna.) Gospodinja (sobarici): „Zakaj si pa danes tako vesela?“ — Sobarica: „Sanjalo se mi je danes, da sem dobila za god od gospoda jopič, od gospe pa krilo.“ — Gospodinja: „Hm, pri sanjah se navadno vse narobe zgodi.“ — Sobarica: „To nič ne dè, potem dobim pa od gospe jopič, od gospoda pa krilo!“

Dr. Ed. Volčič v Novem mestu, Kranjsko

je uredil ter dobivajo se pri J. Krajec nasl. in Urb. Horvatu v Novem mestu: 1. Civilnopravni zakonik (IV. zvezek Pravnikove zbirke) z obširnimi slovenskim in hrvaškim stvarnim kazalom, obsegajoči XII. in 909 strani. 1906. V platno vezana knjiga 8 K. — 2. Odvetniška tarifa; določila o rabi hrvaškega in slovenskega jezika pred sodišči; sodne pristojbine, s stvarnim kazalom. (20 tabel.) 1906. Broširano 1 K 80 h. — 3. Zakoni o javnih knjigah, zemljiških itd. (V. zvezek Pravnikove zbirke) z vsemi predpisi, ki so z njimi v zvezi, s stvarnim kazalom v hrvaškem in slovenskem jeziku, z vzorci knjižnih prošenj in vpisov. 1908. Knjiga v 2 delih, skup 618 strani. Mehko vezana knjiga 5 K 60 h, popolno v platno vezana 6 K. — 4. Vzglede predlogov, sklepov in vpisov za zemljiško knjigo; dotična kolkovna in vpisna. Broširano 1 K. — 5. Kolkovna in vpisna pri zemljiški knjigi. Tabela na močnem papirju, stenski obesek 60 h.

Dalje od „Poljudne pravne knjižnice“, ki jo izdaja društvo „Pravnik“:

Zvezek I. Zakon o dovoljevanju poti za silo, s pojasnili in vzorcem prošnje. 1907. Mehko vezano 40 h. — Zvezek II. in III. Predpisi o železniških in rudniških knjigah. 1908. Cena mehko vezani knjižici 80 h. — Zvezek IV. in V. Pristojbinske olajšave ob konverziji terjatev. 1908. Knjiga potrebna posebno posojnicam in denarnim zavodom sploh. Mehko vezana knjiga 80 h. — Zvezek VI. — X. Predpisi o razdelbi in uredbi ter o zlozbi zemljišč. 1908. Mehko vezano 2 K. — Pripravlja se: Zvezek X. in XII. Predpisi o poljski okvari. 1908. Mehko vezano 80 h. — Ako ni dogovorjeno drugače, se pošiljajo knjige s pošto proti poštnemu povzetju, tako, da se k navedenim cenam priračunajo le resnični in poštni izdatki; pri naročilih do 2 K je najcenejše, ako se pošlje naprej kupnina in 10 h poštnine v gotovini ali poštinih znamkah.

PERICA se takoj sprejme.

Ista dobi hrano in prosto stanovanje in plačilo po dogovoru. Kje, pove upravništvo Dol. Novic.

S 15. septembrom nadalje se poučuje nemščina, laščina in francoščina v Kastelčevi ulici št. 109, v hiši g. Klun. (178)

Loterijske številke.

GRADEC,	5. septembra	27	55	41	80	81
TRST,	12. septembra	35	89	82	83	86

Dražbeni oklic.

E 286/8

11

Po zahtevanju Ane Znanc v Šmihelu, zastopane po dr. Slancu v Rudolfovem, bo dne

22. kimovca 1908 dopoldne ob 10. uri

pri spodaj označenem sodišču v sobi št. 6 dražba zemljišč vl. št. 104 k. o. Rudolfovo (pridvor h. št. 47 v „Poštni ulici v Rudolfovem“, z opeko krit, enonadstropen, vl. št. 101 iste kat. obč. (dvonadstropna z opeko krita hiša v Dilančevi ulici z vrtom in hosto v Rastnu 2 ha 41 m²). vl. št. 102 iste kat. obč. (njiva 77 a 69 m²), vl. št. 106 iste k. o. (njiva, sedaj zasajena s trtami 80 a 16 m²), vl. št. 107 iste k. obč. (travniki 52 m²), vl. št. 108 iste k. obč. (46 a 40 m²), vl. št. 112 iste k. obč. (njiva 12.286 m²), vl. št. 114 iste k. o. (njiva 5769 m²), vl. št. 115 iste k. obč. (njiva 18.883 m²) in vl. št. 116 iste k. o. (njiva 7657 m²); vsa, poljedelstvu namenjena zemljišča, so v neposredni bližini mesta s pritliklo vred, ki sestoji ad vl. št. 101 kat. obč. Rudolfovo iz 2 motik, grablje, 1 sekire, 1 lopate in 1 žage.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost: 1.) Ad vl. št. 101 k. o. Rudolfovo 33.683 K; 2.) ad vl. št. 104 iste k. obč. 5500 K; 3.) ad vl. št. 102 iste k. obč. 700 K; 4.) ad vl. št. 106 iste k. obč. 4070 K; 5.) ad vl. št. 107 iste k. obč. 125 K; 6.) ad vl. št. 108 iste k. obč. 510 K; 7.) ad vl. št. 112 iste k. o. 1000 K; 8.) ad vl. št. 114 iste k. o. 550 K; 9.) ad vl. št. 115 iste k. o. 1800 K; 10.) ad vl. št. 116 iste k. o. 460 K; pritlikline na 3 K 18 h.

Najmanjši ponudek znaša: Ad 1.) 16.841 K 50 h; ad 2.) 2750 K; ad 3.) 466 K 67 h; ad 4.) 2713 K 33 h; ad 5.) 83 K 34 h; ad 6.) 340 K; ad 7.) 666 K 67 h; ad 8.) 366 K 67 h; ad 9.) 1200 K; ad 10.) 306 K 67 h; pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje, ki se ob enem odobre, in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki želé kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjenem sodišču v sobi št. 5 med opravičnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpозneje v dražbenem naroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičninah pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodišču, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamjenega sodišča niti ne imenujejo temu v sodnem okraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajno sodišče Rudolfovo, oddelek II.,

dne 6. avgusta 1908.

(180)

Dražbeni oklic.

E 336/8

9

Po zahtevanju mestne hranilnice v Rudolfovem, zastopane po dr. Scheguli, odvetniku v Rudolfovem, bo dne

29. kimovca 1908 dopoldne ob 10. uri

pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 6 dražba zemljišč vl. št. 111, 112 in 291 k. o. Družinska vas (2 hiši iz kamenja zgrajeni in slamo kriti, bled za 6 glav živine in svinjak, v slabem stavbenem stanju, več njiv, pašnikov in nekaj gozda) s pritliklo vred, ki sestoji iz 1 preše, 2 bran, 1 voza in 2 lesi.

Nepremičninam, ki je prodati na dražbi, je določena vrednost, in sicer: 1.) Ad vl. 111 k. o. Družinska vas 9560 K 65 h; 2.) ad vl. 112 iste k. o. 172 K 55 h, in 3.) ad vl. 291 iste k. o. 1740 K 96 h, pritlikline na 17 K.

Najmanjši ponudek znaša: Ad 1.) 6385 K 11 h; ad 2.) 115 K 4 h; ad 3.) 1160 K 4 h; pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitveni zapisnik itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 5 med opravičnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpозneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičninah pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamjenega sodnje niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajna sodnja Rudolfovo, oddelek II.,

dne 12. avgusta 1908.

(179)

Šolske knjige

in

vse šolske potrebščine

prodajate knjigarni J. Krajec nasl. in Urb. Horvat v Rudolfovem.

Vabilo

(173-2-2)

na

jubilejno sadno in grozdno razstavo,

ki jo priredi

„Kmetijska podružnica v Novem mestu“

dne 3., 4. in 5. oktobra t. l.

in na

sadjarski tečaj,

ki se vrši

v nedeljo, dne 4. oktobra t. l.**na kmetijski šoli na Grmu.**

Razstava sadja in grozdja se priredi v zvezi s sadnim semnjem. V razstavo se sprejema dolenjsko sadje in grozdje in sicer novo vpeljanih in starih domačih vrst. Priglasila za udeležbo se sprejemajo do 15. septembra t. l. Vsak razstavljaivec mora naznaniti, koliko vrst sadja želi razstaviti, v koliki množini in koliko potrebuje prostora.

Sadje in grozdje se lahko razstavi na krožnikih ali pa tudi v zabojih in košarah, pripravnih za razpošiljanje sadja. Na željo razstavljalca preskrbi podružnica potrebno posodo.

Razstavljeno sadje se bo prodalo. Skupiček dobe razstavljalci.

Sadna razstava je ob imenovanih dneh splošno pristopna in sicer od 8. dopoldne do 6. popoldne. Vstopnina je prosta.

V sadjarskem tečaju stoje sledeča vprašanja na vsporedu:

- 1.) Katere vrste sadja kaže pomnoževati po Dolenjskem z ozirom na dosedanje vspehe in na bodoči razvoj sadne kupčije.
- 2.) O zadružni porabi in prodaji sadja.

Pristop k sadjarskemu tečaju je prost vsem obiskovalcem razstave. — Dolenjski sadjerejci in vinogradniki! Udeležite se razstave in pokažite s tem, da ste vneti za napredek naše sadjereje.

Kmetijska podružnica v Novem mestu.

DR. JOSIP STRAŠEK,**zdravnik v Novem mestu,**

se je 1. septembra t. l. **preselil v hišo g. pl. Sladoviča,** nasproti kavarne.

Ordinacija: od 11. do 1. ure in od 3. do 4. ure;

(176-2-2) za bolniško blagajno od 11. do 1. ure.

Hiša s prodajalno

na najlepšem prostoru z vrtom, je naprodaj ali pa se da tudi v najem. — Kje, pove uredništvo „Dol. Novic“. (142-6-5)

Na prodaj je

(171-4-2)

zmanjšano, skupno, z okoli 18 orali obstoječe posestvo z gospodarskimi poslopji vred.

Natančneje se izve v župnišču na Raki.

Učenec**Franč Guštin,**

star 14 let, ki je dovršil vsaj ljudsko šolo, se takoj sprejme v trgovino s specerijskim blagom in železnino.

(172-8-2)

trgovina z mešanim blagom v Metliki.

Vabilo za nakup istr. vina.

Fino pristno garantirano vino, več tisoč hektolitrov, belo, rudeče, in črno od 36 v naprej postavljeno na tukajšnji drž. kolodvor proti gotovemu plačilu, je za prodati in se ekspedira iz vzorne kleti kršč. vinarske zadruge v Vodnjanu. Cene za vagone po dogovoru. Tropinovec in droženka (istr. konjak) I^a od 70 do 80 novč. liter.

Za kršč. vinar. zadruge: (131-13-7)

Ivan Pujman, poslovodja, Dignano, Istra.

Ženske lase

zmešane in rezane kupujem po najvišji ceni.

Izdelujem vsa vlasuljarska dela. V zalogi imam fina toaletna mila, prave francoske parfume itd. BAY-RUM t-kočina proti izpa-

danju las in prhut, odlikovana z 10 zlatimi kolajnam, HAARPETROL za rast pomladka, NUSIOL iz orehovega izvlečka za lase in brade čudovit uspeh, prekaša vsa dosedanja barvila. Poleg tega priporočam moj znani BRIVSKI SALON na novo urejen z najnovejšimi higijeničnimi komforti, s hitro, čisto in dobro postrežbo, želeč mnogobrojnega obiska.

Spoštovanjem se priporočam

Ivan Svetec,

(5-24-21)

brivec in vlasuljar, Rudolfovo, Glavni trg. (Nasproti mestne hiše.)

(168-3-3)

Vajenca **kakor tudi pomočnika****sprejme v nadaljne delo**

Janez Čelešnik, kolarski mojster
v Črnomlju hiš. št. 137. — Dolenjsko.

Odda se v najem

(148-0-5)

= nova hiša =

s tremi sobami, kuhinjo, shrambo in perilno kuhinjo
s 1. novembrom t. l. — Več se izve št. 60 za šolami
v Novem mestu.

Nova hiša naprodaj,

ki velja 12.000 kron, se lahko kupi kdor ima vsaj 4.000 kron gotovega denarja. Drugo se obre-
stuje. Pripravna je za kakega uradnika ali
penzionista. Več se izve pri upravnistvu Dol. Novic.

(4-9-9)

Singerjevi šivalni stroji

ne samo za vse mogoče industrijske potrebe, ampak tudi za vsa domača dela, te vrste dobijo se samo pri nas

✱✱✱✱✱

Pazi naj se, da
se kupuje stroje
v naših prodaj-
alnah,

✱✱✱✱✱

katere se vse
lahko spozna
po zraven sto-
ječem znaku.

✱✱✱✱✱

Singer Ko. akcijsko društvo za šivalne stroje
v Rudolfovem, Glavni trg.

✱ Podružnice v vseh večjih mestih. ✱

Vsi šivalni stroji, ki jih ponujajo pod imenom „Singer“, so ponarejeni po našem starejšem sistemu, ki ga sedanji novejši sistemi rodbinskih strojev daleč presegajo po konstrukciji, delazmožnosti in trpežnosti.